

UN TROS DE
CONVERSA AMB

ADA
CASTELLS

Ferran Torrent

Novel·lista

Segon dia de promoció de l'escriptor de Sedaví a Barcelona i encara li queden hores i tota una altra jornada de preguntes i respostes per rematar el clau. No ha dormit gaire bé i, pitjor encara, ens explica que s'ha atrevit a rellegir *Bulevard dels Francesos*, la novel·la que acaba de treure de la mà de Columna. És un perfeccionista i li hauria d'estar prohibit per prescripció mèdica. Pencaire, ara ens confessa que canviaria allò i allò altre, amb una sinceritat que encara fa apreciar més un text que els lectors ja tenim a l'abast.

FOTOS:
CRISTINA CALDERER

F.T. A veure, això que dic que abans sóc novel·lista que escriptor és una mica per provocar. Vull dir-ho de manera que ningú del gremi no es molesti. Hi ha bons prosistes incapaços de fer novel·la, com Pla i altres de vius que no vull assenyalar. Això no vol dir que jo sigui millor. No poso per damunt el novel·lista, però per a mi és important crear un univers. Entre descriure't aquest bar on estem ara en una crònica o imaginar-me què els passa a aquesta gent en una novel·la, jo prefereixo la novel·la.

A.C. I una de les teves prioritats evidents és arribar a la gent.

F.T. Faig el llibre que vull donant tot el que sé, però tenint en compte que vull ser llegit. No entenc una obra sense espectadors. Quin escriptor renuncia als seus lectors? Jo no en conec cap. No vull dir *fer concessions*, sinó triar la millor fórmula perquè estiguin satisfets amb el que fas. M'obsessiona atrapar el lector des del primer full, fins i tot vull que llegint la novel·la s'oblidi que ha quedat amb la nòvia. A mi, quan una novel·la m'atrapa, ho ajorno tot.

A.C. Una de les estratègies per atrapar els lectors és crear uns personatges molt singulars, oi?

F.T. No és una estratègia. Són els personatges que a mi m'agraden. Jo no renuncio ni a estils ni a temàtiques per agradar.

A.C. En el cas d'aquesta última novel·la, la temàtica pesa molt. Al nostre imaginari sembla que tinguem més present els horrors nazis o les barbaritats dels dictadors llati-

noamericans que no pas la repressió franquista. ¿Era necessari escriure aquest llibre?

F.T. No ho sé. Ara estan eixint novel·les sobre el franquisme, però jo no penso en les modes. Fa sis anys que tenia aquesta novel·la al cap. Sí, jo volia explicar-ho per qüestions personals. Em sentia estafat, com si hagués fet l'idiota. Fa molts anys em sentia gregari de consignes i ara em rebel·lo contra això. Vull sentir comú. M'interessa més la humanitat de la gent que les seves ideologies.

A.C. Això és un signe de maduresa o és una conclusió del nostre temps?

F.T. És un signe de mala hostia. N'estic fart dels polítics i una manera de passar comptes és la literatura. No entenc que no hi hagi llistes obertes. El polític s'hauria de guanyar la confiança de la gent per ell mateix i no pas pel partit que representa.

A.C. Fas una defensa de l'individualisme, ara que es comença a desprestigi.

F.T. Jo reconec que sóc individualista i, com a bon solitari, sóc molt solidari, però amb qui tinc més a prop. Jo no puc fer res per a Haití, però sí que puc fer alguna cosa pel veí que s'ha quedat fotut amb aquesta crisi. No puc salvar el món, però sí a un amic.

A.C. I parlant d'amics... al llarg de la teva trajectòria professional has pres decisions controvertides que més que amics t'han valgut enemics. Vas deixar Quaderns Crema, vas quedar finalista del Planeta escrivint en castellà... Ara que t'ho pots mirar

en la distància, et penedeixes d'aquestes tries?

F.T. Tinc un problema d'imatge. Es pensen que sóc un xauxa, però sóc un tio molt responsable i sóc conscient que tinc obligacions com a escriptor i que penco molt, encara que se'm llegeixi en una tarda. Vaig marxar de Quaderns Crema, que és una gran editorial, perquè guanyava poc i hi havia un editor que m'oferia més. Jo sóc un professional. Em vaig presentar al Planeta per continuar escrivint en català i si continuo fent-ho és gràcies al Planeta. Fins ara no m'ha donat la gana dir-ho perquè gent que em va criticar aleshores mai no s'havien dignat a dir res sobre la meva feina. De sobte vaig ser important per a ells perquè m'havia presentat a un premi. Hi ha molta gent que escriu en català i es guanya la vida fent articles en castellà i, he de dir que, per primera vegada, amb la meva novel·la, va sortir el llibre en català i castellà alhora perquè jo ho vaig exigir. Ho he fet per diners, però no per fer-me ric sinó per comprar temps.

A.C. I ara, amb l'aparició del llibre digital, com veus el panorama com a professional?

F.T. Ho veig complicat. No sé què faré, als 58 anys. Potser em poden posar com a bidell en un institut.

A.C. Ets pessimista de mena, però amb la joia de viure incorporada.

F.T. Sí, tinc el cervell pragmàtic i sé que tot està molt malament. Tinc un amic amb càncer terminal i se me n'han mort molts: Ramon Barnils, Paco Vidal, Valerià Miralles... Com a

generació, ha estat un desastre, i amb l'edat et vas tornant escèptic i descregut. Al final et dius, ¿què vols: morir prenent-te Prozac o bons vins i bones tertúlies? Trio la darrera opció. ¿Què hi guanyaré deprimint-me? Això també va amb la naturalesa de la gent: quan estic desanimat, al tercer dia m'obliga a animar-me.

A.C. L'ofici d'escriptor ja comporta cert desànim.

F.T. Sí, un dia et sents magnífic i, després, el més burro del món, però al tercer dia...

A.C. Ressuscites.

F.T. Exacte. I quan acabes una novel·la et sents satisfet perquè l'has acabada i molt buit perquè hi has abocat tant, que penses que ja no podràs escriure. Ara mateix no tinc ni idea de què faré, però, esclar, si no tinc idees, no tinc feina. Com puc no repetir-me? Porto 26 anys escrivint! A vegades alterno alguna cosa més gruixuda amb una altra d'entreteniment, però sempre donant al màxim. Encara que facis humor, no t'ho passes de puta mare. Mai no tinc la sensació que he arribat. Aquest vespre estava repassant el llibre i vaig haver de tancar-lo perquè tot ho trobava millorable.

A.C. Dius que vas fer una primera redacció del llibre en quatre mesos.

F.T. Sí, aquest cop sí. Després vaig refer molt. És una manera de fer que físicament et destrossa. Estàs crispat i més atent a la novel·la. La tens com una paparra al cap.

A.C. I segur que pica.*